

Besluit tot aanwijzing gemeentelijk monument

GM133 | Engelenkampstraat 45 | 6131 JE Sittard

Burgemeester en wethouders van Sittard-Geleen,

overwegende:

- dat naast de door het rijk aangewezen en op grond van de Monumentenwet beschermde rijksmonumenten, er in de gemeente ook cultuurhistorisch waardevolle gebouwen of bouwwerken zijn gelegen, die weliswaar niet van rijksbelang zijn, maar wel een beeld geven van de plaatselijke ontwikkelingen en historie;
- dat een aantal jaren geleden is gestart met de inventarisatie van gebouwen en bouwwerken die belangrijk zijn voor de historie, identiteit en het karakter van Sittard-Geleen;
- dat uit de inventarisatie door de Monumentencommissie Sittard-Geleen een selectie is gemaakt;
- dat hierbij de criteria schoonheid, betekenis voor de wetenschap en cultuurhistorische waarde zijn gehanteerd;
- dat per object een redengevende omschrijving is vervaardigd, waarin naast een omschrijving van het object, tevens de motivatie voor selectie is opgenomen;
- dat het voornemen tot aanwijzing en de redengevende omschrijving van het genoemde object, overeenkomstig het bepaalde in artikel 4.2 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008", voor advies zijn voorgelegd aan de Monumentencommissie;
- dat de Monumentencommissie op 13 mei 2008 heeft geadviseerd om over te gaan tot aanwijzing van het bovenvermelde object tot gemeentelijk monument;
- dat de eigenaren, hypothecaire schuldeisers en anderszins zakelijk gerechtigden bij schrijven van 19 juni 2008 in kennis zijn gesteld van het voornemen tot de aanwijzing als bedoeld in artikel 4.3 van de Verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008" en voorts op grond van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht, publicatie van het voornemen tot aanwijzing heeft plaatsgevonden in het plaatselijke huis- aan huisblad "De Trompetter" van 25 juni 2008;
- dat het college van burgemeester en wethouders overeenkomstig de bepalingen in afdeling 3.4. van de Algemene wet bestuursrecht eenieder in de gelegenheid heeft gesteld zienswijzen ten aanzien van het ontwerp-besluit tot aanwijzing van het object Engelenkampstraat 45 te Sittard naar voren te brengen;
- dat voor het aan te wijzen object geen zienswijzen zijn ingediend;

gelet op:

de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008";

besluit:

Het object Engelenkampstraat 45 te Sittard op het perceel kadastraal bekend STD00 sectie F nummer(s) 1732 aan te wijzen tot gemeentelijk monument als bedoeld in artikel 4.1 van de verordening "Cultuurhistorie Sittard-Geleen 2008, waarbij voor de motivatie van de aanwijzing wordt verwezen naar de waardestelling in de redengevende omschrijving die als bijlage aan dit besluit is toegevoegd en onlosmakelijk deel uit maakt van dit besluit.

Sittard, 27 oktober 2008,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Sittard-Geleen
namens dezen,
Teamleider Ruimtelijk Ontwerp,

E.F.W.M. Limpens BNT

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u volgens de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken, na datum van verzending van deze brief, beroep instellen bij de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

Het beroepschrift dient ondertekend te zijn en tenminste het volgende te bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen u in beroep gaat;
- de gronden van het beroep.

Indien u een beroepschrift heeft ingediend, kunt u ook op grond van artikel 8:81 van de Algemene wet bestuursrecht, de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht verzoeken een voorlopige voorziening te treffen, indien u van mening bent dat onverwijlde spoed dat, gelet op de betrokken belangen, vereist! U kunt dit verzoek richten aan: de voorzieningenrechter van de Arrondissementsrechtbank te Maastricht, sector bestuursrecht, Postbus 1988, 6201 BZ Maastricht.

De gegevens van het object worden na aanwijzing opgenomen in het gemeentelijke monumentenregister, de gemeentelijke basisadministratie en eveneens doorgegeven aan het Kadaster te Roermond.

Kerngegevens gemeentelijk monument:

Monumentnummer	: GM133
Naam monument	: horeca/wonen
Adres	: Engelenkampstraat 45
Postcode en plaats	: 6131 JE Sittard
Kadastrale aanduiding	: STD00 sectie F nr(s) 1732
Coördinaten	: x 188730 y 334205
Bouwstijl	: Expressionisme
Kerndatering	: 1920
Oorspronkelijke functie	: horeca/wonen
Huidige functie	: winkel/wonen
Architect	: onbekend

Typering van het monument:

Hoekpand met winkel en bovenwoningen, gebouwd in 1920 in een Expressionistische stijl.

Historie:

Gebouwd als restaurant, daarna winkel met bovenwoningen. Restauratie in 1938.

Ruimtelijke context:

Het betreft een gebouw gelegen op de hoek van de Engelenkampstraat en het Tempelplein, dat een onderdeel vormt van een gesloten straatwand en gelegen is in de rooilijn.

Bouwmassa:

De hoofdbouwmassa omvat drie bouwlagen op een rechthoekige plattegrond. De hoek van het gebouw is afgeschuind.

Dak:

Het gebouw heeft een plat dak.

Gevels:

Het pand is gebouwd in een Expressionistische stijl. Het plastische dat voor de Amsterdamse School-stijl zo kenmerkend is, is slechts beperkt aanwezig: de architectuur van de gevels is vrij vlak. Door de toepassing van verschillende gekleurde vlakken baksteen, de afwisseling van 'gewoon' en verticaal metselwerk, waarbij de stenen op hun kant zijn gezet, en de detaillering (daklijst, vensters, glas-in-lood) is door de architect op een bijna grafische wijze dynamiek en plasticiteit verkregen.

In de gevel wisselen drie verschillende kleuren baksteen elkaar af: geel, rood en donkergrijs. Het metselwerk is opgetrokken in halfsteens verband met platvolle voegen. De gevel aan het Tempelplein en het rechter deel van de gevel aan de Engelenkampstraat zijn min of meer gelijk van opzet en verschijningsvorm. De smalle travee op de hoek is hoger opgetrokken en geeft het gebouw een verticaal accent. De gevel aan de Engelenkampstraat wordt beschouwd als de voorgevel.

Voorgevel:

De voorgevel bestaat uit min of meer vier gevelassen of traveeën. De gevel is geplaatst op een lage plint van donkergrijze bakstenen, afgesloten met een halfsteens rollaag. In de gevel zijn drie kelderlichten of ventilatieroosters geplaatst, wat duidt op de aanwezigheid van een kelder of kruipruimte. Het opgaand muurwerk ter hoogte van de begane grond is met deze zelfde donkergrijze stenen opgetrokken. De eerste en tweede verdieping zijn - op de tweede travee van links na - opgetrokken met een gele baksteen. De tweede travee is gemetseld met rode bakstenen waardoor een vlak ontstaat dat contrasteert met de aangrenzende gevelvlakken en wat de gevel een verticaal accent verleend. Diezelfde rode bakstenen komen terug in de eerste travee van links, waar deze een verticale lijst of liseen aan de linkerkant vormen, en de daklijst met golvend profiel waarmee de travee aan de bovenzijde is afgesloten. Hierdoor ontstaat een soort inkadering van het gele vlak.

Op de begane grond zijn in de eerste en tweede travee twee staande winkelruiten, ieder voorzien een liggend bovenraam. De gevelopeningen hebben een vlak gestucte omlijsting. Deze situatie is niet oorspronkelijk: op oude foto's is te zien hoe van oorsprong links een schuifraam heeft gezeten en in de tweede travee een portiek met vermoedelijke een opgang naar de bovenwoningen. De gestucte omlijsting zat er nog niet. Wel zichtbaar zijn de thans nog aanwezige winkelruiten in de derde en vierde travee van links. Het betreft twee winkelruiten: elke winkelruit bestaat uit twee ramen, van elkaar gescheiden door een latei: het bovenste raam ligt in hetzelfde vlak als het opgaand muurwerk. De onderste ramen zijn met een sprong teruggelegd. De dagkanten van de vensteropeningen zijn afgeschuind, opgemetseld met op zijn kant geplaatste gele bakstenen. De strook metselwerk ter hoogte van de bovenste ruiten is eveneens voorzien van verticaal metselwerk van donkergrijze stenen. De begane grond is afgesloten met een gecementeerde lijst.

De eerste en tweede verdieping tonen een grote afwisseling aan venstertypen. Alle gevelopeningen zijn nog oorspronkelijk evenals vermoedelijk het merendeel van de kozijnen. De ramen lijken oorspronkelijk een verticale roedeverdeling te hebben gehad (zogenaamde ladderramen). Op de eerste verdieping zijn drie staande vensters (oorspronkelijk vermoedelijk schuifvensters) met onderraam en bovenlicht. De onderramen zijn allen vernieuwd (thans klepraam of valraam). Het kozijnhout en bovenraam lijken nog wel oorspronkelijk. In de tweede travee van links is een liggende vensteropening met vier staande houten ramen (origineel). Op de tweede verdieping bevindt zich uiterst links een staande vensteropening met twee houten oorspronkelijke draairamen rond een vaste middenstijl. In de tweede travee van links bevindt zich een liggend, samengesteld venster bestaande uit twee vaste ramen aan de buitenzijde en twee draairamen in het midden. Zowel de ramen als de kozijnen lijken in hout te zijn uitgevoerd en nog oorspronkelijk. In de derde en vierde travee bevindt zich, onder een betonnen latei, een samengesteld liggend raam met een vijfdeling. Ook dit venster is terug te zien op oude foto's: twee van de vijf ramen is uitgevoerd als draairaam, de overige drie zijn vaste ruiten. Het geheel is uitgevoerd in hout. De gevel wordt aan de bovenzijde afgesloten met een licht uitspringende gemetselde lijst van op zijn kant geplaatste donkergrijze bakstenen met golvende onderzijde. De daklijn van de voorgevel verspringt enkele malen en heeft een klimmend verloop.

Afgeschuinde hoek

De smalle afgeschuinde travee op de hoek is geheel opgemetseld met donkergrijze bakstenen. Op de begane grond bevindt zich de winkeldeur. Deze ingangspartij is niet meer oorspronkelijk. Zeer fraai zijn de twee nog oorspronkelijke buitenlampen, in Expressionistische stijl vormgegeven, die de ingangspartij flankeren. Deze buitenlampen hebben een driehoekige vorm en zijn voorzien van glas-in-lood in een visgraatmotief. Deze driehoekige vorm wordt naar onder toe in het metselwerk doorgezet in de twee overhoeks gemetselde penantjes. De eerste en tweede verdieping hebben een verticale geleding. Op elke verdieping zijn drie smalle lichtopeningen met driehoekige ramen aangebracht in dezelfde vormgeving als de buitenlampen op de begane grond. De ruitjes van gekleurd figuurglas zijn in een visgraatmotief geplaatst. In de top is een gevelsteen waarop staat 'anno 1920'. Links en rechts boven in deze steen zijn de letters 'P' en 'K' aangebracht, aan de

onderzijde de letters 'P' en 'M'. De afgeschuinde travee is hoger opgetrokken dan de aangrenzende geveldelen en heeft een gekromde beëindiging.

Rechter zijgevel

De rechter zijgevel is twee traveeën breed en nagenoeg identiek aan de laatste twee traveeën van de voorgevel. Op de begane grond zijn twee winkelruiten, gelijk aan de andere gevel. Op de eerste verdieping zijn twee gevelopeningen waar oorspronkelijk waarschijnlijk schuifvensters hebben gezeten. Het kozijnhout en bovenlicht is mogelijk nog oorspronkelijk, het onderraam is vernieuwd. Tussen deze twee ramen, ter hoogte van de bovendorpel, is een klein venster met drie smalle staande raampjes, die gevuld zijn met glas-in-lood (origineel). Op de tweede verdieping bevindt zich een liggend venster met een vijfdeling. De buitenste ramen en het middelste raam zijn naar binnen draaiende ramen. Het geheel lijkt van hout en is mogelijk nog oorspronkelijk.

Interieur:

Het interieur is niet geïnventariseerd.

Erfafscheiding:

Niet van toepassing.

Bijzondere onderdelen:

Het siermetselwerk, de gevelsteen, de twee oorspronkelijke buitenlampen, voorzien van glas-in-lood; de smalle ramen met glas-in-lood op de eerste en tweede verdieping van de afgeschuinde hoek en het raampje met glas-in-lood op de verdieping van de rechter zijgevel.

Waardestelling:

Het object is van belang wegens zijn schoonheid, betekenis voor de wetenschap, cultuurhistorische waarde en meer in het bijzonder vanwege:

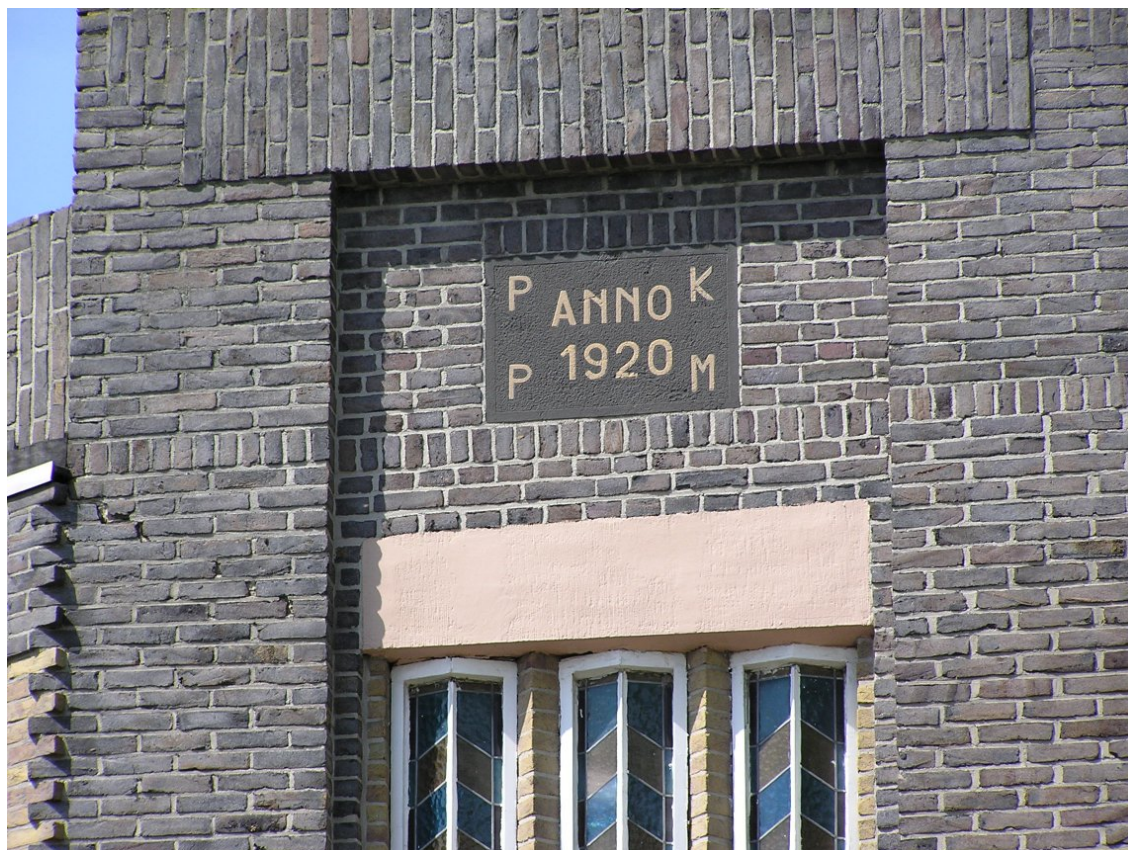
- de architectuurhistorische betekenis in relatie tot de esthetische kwaliteit van het ontwerp.
- de architectonische gaafheid van het exterieur.
- als een plaatselijke uiting van een belangrijke (landelijke) architectuurstroming of bouwtechniek.
- het object is ruimtelijk bepalend c.q. markant voor de omgeving.
- de betekenis van het object als onderdeel van de historische gegroeide nederzittingsstructuur.
- de bijzondere detaillering en bijzondere ornamenten.
- de architectuurhistorische zeldzaamheid in relatie tot de gaafheid van het object.
- de betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een sociaal-economische ontwikkeling.

Bescherming:

Het exterieur van het object.

Foto's

Kaart met bescherming

